

§ 46 Svar på remiss av slutbetänkande Förändring genom försök - försöksverksamhet i den kommunala sektorn

Diarienummer KS24/76

Beslut

Kommunstyrelsen i Habo kommun lämnar följande yttrande:

Habo kommun har tagit del av betänkandet och ser positivt på utredningens förslag. För att klara av framtidens välfärdsutmaningar kommer det med stor sannolikhet att krävas nya sätt att lösa arbetsuppgifterna vilket kommer att kräva en ökad förmåga till innovation, nytänkande och samverkan. Att ha möjligheten att bedriva försöksverksamhet är ett bra sätt att testa nytt och få till stånd en förändring. Resultaten kan utredas, följas upp och utvärderas innan en bredare implementering sker.

Habo kommun delar även uppfattningen att det finns ett behov av en permanent struktur för att stötta kommunsektorn med bland annat rättsliga tolkningar av vad som är möjligt att genomföra. Habo kommun stödjer också förslaget om att möjliggöra inrättande av en kommunal lantmäterimyndighet i samverkan med andra geografiskt angränsande kommuner. Det finns ett stort behov av en samhällsbyggnadsprocess som är mer effektiv och sammanhållen med förkortade handläggningstider.

Beskrivning av ärendet

Habo kommun har beretts tillfälle att yttra sig till slutbetänkandet - Förändring genom försök – försöksverksamhet i den kommunala sektorn (SOU 2023:94).

Slutbetänkandet *Förändring genom försök – försöksverksamhet i den kommunala sektorn* (SOU 2023:94) handlar om att bemöta samhällsutmaningar som kommunerna och regionerna står inför. Försöksverksamhet definieras som en metod för att i mindre skala pröva något nytt. Utredningens förslag handlar om att främja försöksverksamheter i kommunsektorn. Det handlar om samverkan inom nya områden eller med nya sätt att använda teknik. Syftet är att generera ny kunskap och ökad kapacitet för verksamheterna. Kravet är att en kommun eller region ska vara huvudman. Några områden som valts ut är samhällsbyggnad, arbetsmarknad, och hälso- och sjukvård. Ett tilläggsdirektiv har även tillkommit om motverkandet av välfärdsbrottslighet.

Tidigare utredningar som berört frågan om försök är Kommunutredningen, Kommittén för teknologisk innovation och teknik, Tillitsdelegationen, och

Välfärdskommissionen. Utredningen, som har namnet Försöksverksamhetskommittén, inledde arbetet i november 2021. Det har i sitt arbete haft ett nerifrån- och upp-perspektiv. Runt 90 förslag har inkommit och det finns ett visat intresse från kommuner och regioner om försöksverksamhet. Utredningens urval av försöksverksamheter har baserats på kommunsektorns utmaningar samt de förslag som inkommit. Kontakt har förts med olika kommuner, regioner, myndigheter och intressenter. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har även varit en samarbetspart. I sin bakgrundsstudie har kommittén samlat in erfarenheter om försök från Danmark, Finland och Norge.

Utredningens resultat delas in om förslagen kräver eller inte kräver en försöksförfattning. De tre försök som har följts som inte kräver en författningsändring är ”samverkan för god och nära vård i Ljungby kommun tillsammans med region Kronoberg”, ”ett ledarprogram i Jönköpings län” där Habo kommun varit en deltagare och ”en jämlik digital omvandling i kommunerna Sundsvall och Ånge”. Försöken har handlat om att öka samverkan och dra nytta av digitaliseringens fördelar. Sammantaget visar resultaten på en ökad samverkan samt utbyte av kompetens och tillgångar. Det bedöms kunna ge fördelar vid en bredare implementering. Det kan därmed vara av intresse för fler kommuner och regioner.

Vidare lämnar utredningen förslag på försöksverksamheter som kräver författningsändringar. De tre förslag som valts ut är ”försöksverksamhet gällande ett statsbidrag till små kommuner”, ”försöksverksamheter inom hälso- och sjukvårdsområdet” och ”försöksverksamheter med kommunal samverkan gällande lantmäteriverksamhet”. Förslagen ska pågå under fem år och därefter följas upp och utvärderas. Två ytterligare förslag är ”försöksverksamhet med renat råvatten som dricksvatten” och ”försöksverksamheter för att motverka välfärdsbrottslighet”. Dessa förslag har inte resulterat i en försöksförfattning utan föreslås undersökas vidare på annat håll.

Det sammantagna resultatet i utredningen är att försök som metod är användbart för utveckling av verksamheter och förändringsprocesser. Det är även viktigt att statliga myndigheter inkluderas och att uppdraget är tydligt för samtliga aktörer som deltar. Vidare framför utredningen att det borde tillsättas en permanent utredning inom kommittéväsendet för att främja försök. Löpande förslag och stöd ska kunna lämnas om försöksverksamheter för kommunsektorn. Den permanenta utredningen ska också kunna hemställa till regeringen författningsändringar eller ändringar i lag för att genomföra försök.

Beslutet skickas till
Finansdepartementet